

Forslag

til

Lov om ændring i lov om den offentlige sygeforsikring.

Fremsat den 25. februar 1963 af *socialministeren*.

§ 1.

I lov nr. 239 af 10. juni 1960 om den offentlige sygeforsikring som ændret ved lov nr. 362 af 20. december 1961 foretages følgende ændringer:

1. Til § 6, stk. 1, føjes:

„og for personer, der er medlemmer af sygeforsikringen i et andet land“.

2. I § 8, stk. 1, 2. punktum, ændres „socialministeren“ til „direktøren for sygekassevæsenet“.

3. I § 9, stk. 2, 2. pkt., ændres „Der fastsættes indtægtsgrænser særskilt for hver af de i forsorgslovens § 194 nævnte grupper af kommuner“ til „Der fastsættes indtægtsgrænser særskilt for København, Frederiksberg samt Gentofte kommuner, for købstæder, Marstal samt flækker og bymæssige bebyggelser på landet med over 1.500 indbyggere og for det øvrige land. En kommune, der hører til en kommunegruppe med lavere indtægtsgrænse, kan af socialministeren efter indstilling af kommunalbestyrelsen henføres til en gruppe med højere indtægtsgrænse, såfremt en tilgrænsende kommune henhører derunder, og levevilkårene må anses for at være lige så dyre i førstnævnte kommune som i nabokommunen. For så vidt en kommune har bymæssig bebyggelse med over 1.500 indbyggere, kan socialministeren ligeledes, når det skønnes, at levevilkårene er lige så dyre i den øvrige del af kommunen, efter indstilling af kommunalbestyrelsen bestemme, at denne del

skal henføres til samme gruppe som den bymæssige bebyggelse“.

4. Til § 21, stk. 1, føjes som nyt punktum:

„Til befordring medregnes også andre nødvendige rejseudgifter“.

5. Til § 22, stk. 4, føjes som nyt punktum:

„Socialministeren kan under ganske særlige forhold fastsætte undtagelser fra denne bestemmelse.“

6. Til § 25, stk. 4, 1. pkt., føjes: „jfr. dog § 27, stk. 1, 2. pkt., i nærværende lov“.

7. I § 27, stk. 1., ændres beløbene „21 kr.“ og „8 kr.“ til henholdsvis „26 kr.“ og „10 kr.“, jfr. dog denne lovs § 2, stk. 2 og 3.

8. § 28 affattes således:

„§ 28. I tilfælde af sygdom eller tilskadekomst udbetales dagpenge ved fuld arbejdsudygtighed, jfr. dog § 29, stk. 4. Dagpenge udbetales for 6 dage om ugen (udbetalingsdage).

Stk. 2. I sygdomstilfælde udbetales dagpenge ikke for de første 12 udbetalingsdage, d. v. s. de to første uger (ventetid) af hver sygeperiode, jfr. tillige § 31, stk. 1.

Stk. 3. Dagpenge kan ikke udbetales udover i alt 156 dage i løbet af 12 på hinanden følgende måneder. Når dagpengereetten er opbrugt efter denne bestemmelse under en sammenhængende sygeperiode, kan dagpenge kun udbetales i en følgende 12 månedersperiode, såfremt medlemmet efter dagpengerettens ophør har været raskmeldt

Socialmin. 1. kt. j. nr. 16-50-1962.

56 Fremsatte lovforslag (undt. finans- og tillægsbev.lovforslag).

og dokumenterer dette ved lægeerklæring, såfremt dette findes påkrævet af sygekassen.

Stk. 4. Såfremt et medlem har fået udbetalt dagpenge i tilsammen 468 dage i løbet af 36 på hinanden følgende måneder, anses dagpenge retten for endeligt opbrugt. Når der er forløbet 240 dage efter dagpenge rettens ophør, kan pågældende dog på de i § 25 angivne vilkår generhverve adgangen til dagpengesikring. Der bortses herved fra den i § 25, stk. 2, omhandlede aldersbetingelse og fra den i § 26 nævnte ventetid på 3 måneder, såfremt begæring om dagpengesikring fremsættes straks efter forløbet af den nævnte periode på 240 dage.

Stk. 5. I særlige tilfælde, hvor der er rejst sag om et medlems erhvervsmæssige revalidering, kan sygekassen efter forhandling med revalideringsmyndighederne, jfr. lov om revalidering, forlænge dagpengeperioden, dog længst indtil revalideringen er iværksat.

Stk. 6. Ved beregningen af de perioder, i hvilke dagpenge er udbetalt, jfr. stk. 3 og 4, medregnes dagpenge, som medlemmet i sygdomstilfælde måtte have oppebåret efter reglerne i nærværende lovs afsnit II om dagpenge til lønarbejdere, men ikke dagpenge i anledning af fødsel, jfr. §§ 30 og 54.

9. § 29, stk. 1, udgår.

10. § 29, stk. 3, affattes således:

„*Stk. 3.* Dagpengehjælpen kan ikke overstige $\frac{4}{5}$ af medlemmets sædvanlige arbejdsindtægt og kan i forbindelse med anden pengehjælp, som medlemmet måtte oppebære under sygdom, ikke overstige $\frac{9}{10}$ af denne arbejdsindtægt, jfr. dog § 27, stk. 1, 3. punktum, samt forsorgslovens § 53 og revalideringslovens § 7.“

11. § 30, stk. 2, udgår.

12. I § 31, stk. 1, ændres „§ 28, stk. 2, 1. punktum“ til „§ 28, stk. 1, 2. punktum“.

13. I § 31, stk. 2, 1. og 2. pkt., ændres „socialministeren“ til „direktøren for sygekassevæsenet“.

14. I § 33, stk. 5, ændres „folke- eller invalidepensionister“ til „folke-, invalide- eller

enkepensionister“, „§ 34“ ændres til „§ 6“ og „§ 39“ ændres til „§ 9“.

15. § 36, stk. 2, udgår.

16. I § 36, stk. 3, ændres „§ 26, 2.-3. punktum“ til „§ 2, 3.-4. punktum“.

17. Til § 38, stk. 1, 1. punktum, føjes:
„jfr. tillige § 65“.

18. Til § 38, stk. 2, 1. punktum og 3. punktum, føjes:
„jfr. tillige § 65“.

19. Til § 38, stk. 3, 1. punktum, føjes:
„jfr. tillige § 65“.

20. Til § 38, stk. 4, føjes: „jfr. tillige § 65“.

21. § 42, stk. 5, affattes således:

„*Stk. 5.* Direktørens afgørelser i henhold til denne lov kan inden 1 måned indankes for socialministeren, dog med undtagelse af direktørens afgørelser af tvistigheder vedrørende det enkelte medlems ret til dagpenge i henhold til §§ 25-32 samt de i § 60, stk. 1, omhandlede afgørelser.“

22. I § 49, stk. 1, tilføjes efter ordet „sygekasse“ „jfr. herved § 65“.

23. § 49, stk. 3, 2), affattes således:

„Personer, til hvem der i sygdomstilfælde er sikret løn i henhold til funktionærloven, medhjælperloven, lærlingeloven eller sømandsloven.“

24. § 49, stk. 3, 3), affattes således:

„Personer, til hvem der ved skriftlig overenskomst eller kontrakt i sygdomstilfælde enten er sikret fuld løn i mindst 3 måneder eller er sikret løn eller dagpenge ifølge en af direktøren for sygekassevæsenet godkendt ordning, der som helhed ikke stiller dem ringere end personer, der omfattes af dette afsnit.“

25. I § 49, stk. 3, 5), udgår ordene:

„eller pension i henhold til lov nr. 70 af 13. marts 1959 om pension og hjælp til enker m. fl.“

26. Til § 50, stk. 1, 1. pkt., føjes:

„samt arbejdsløse medlemmer, der bortset fra sygdommen alene ville være afskåret fra sådan understøttelsesret på grund af arbejdsløshedskassens regler om 12 måneders ventetid efter indmeldelse eller om maksimalydelse inden for et understøttelsesår. Socialministeren kan fastsætte regler om ret til dagpenge for en arbejdsløs lønarbejder, som på grund af alder har været afskåret fra at blive medlem af en anerkendt arbejdsløshedskasse.“

27. I § 50, stk. 1, 2. pkt. udgår ordet „et“.

28. Til § 50, stk. 1, 3. pkt., føjes:

„eventuelt på betingelse af, at bidraget fra arbejdere og arbejdsgivere ifølge § 57, stk. 2, forhøjes“.

29. § 50, stk. 2, sidste pkt., affattes således:

„Dagpenge kan ikke udbetales fra et tidligere tidspunkt i sygeperioden end efter reglerne i dette afsnit, og ved opgørelsen af dagpengehjælpens varighed efter reglerne i § 52 medregnes den tid, i hvilken medlemmet ved sin udtræden af arbejdsforholdet har oppebåret løn eller dagpenge under sygdom“.

30. I § 51 ændres beløbene „21 kr.“, „16 kr.“ og „8 kr.“ til henholdsvis „26 kr.“, „20 kr.“ og „10 kr.“, jfr. dog denne lovs § 2, stk. 2 og 4.

31. § 52 affattes således, jfr. dog denne lovs § 2, stk. 2:

„§ 52. Dagpenge udbetales for 6 dage om ugen (udbetalingsdage).“

Stk. 2. I sygdomstilfælde udbetales dagpenge ikke for de første 6 udbetalingsdage, d. v. s. den første uge (ventetid) af hver sygeperiode, jfr. tillige § 55, stk. 1. For så vidt den af sygdommen forvoldte arbejdsudygtighed har en varighed af mere end 4 uger, efterbetales dog på begæring dagpenge for ventetiden, jfr. herved § 53, stk. 3. I ventetiden for arbejdsløse fragår de dage, i hvilke pågældende har været afkontrolleret som ledig umiddelbart forud for sygdommens indtræden.

Stk. 3. Dagpenge kan ikke udbetales ud-

over i alt 156 dage i løbet af 12 på hinanden følgende måneder. Når dagpengeretten er opbrugt efter denne bestemmelse under en sammenhængende sygeperiode, kan dagpenge kun udbetales i en følgende 12 måneders-periode, såfremt medlemmet efter dagpengerettens ophør har været raskmeldt og ved den nye sygeperiodes begyndelse tillige opfyldte betingelserne i § 50.

Stk. 4. Såfremt et medlem har fået udbetalt dagpenge i tilsammen 468 dage i løbet af 36 på hinanden følgende måneder, anses dagpengeretten for endeligt opbrugt. Når der er forløbet 240 dage efter dagpengerettens ophør, generhverves dog adgangen til dagpengeudbetaling, såfremt pågældende kan præstere bevis for, at han i de sidst forløbne 12 måneder har haft mindst 90 dages lønnet arbejde.

Stk. 5. I særlige tilfælde, hvor der er rejst sag om et medlems erhvervsmæssige revalidering, kan sygekassen efter forhandling med revalideringsmyndighederne, jfr. lov om revalidering, forlænge dagpengeperioden, dog længst indtil revalideringen er iværksat.

Stk. 6. Ved beregningen af de perioder, i hvilke dagpenge er udbetalt, jfr. stk. 3 og 4, medregnes dagpenge, som medlemmet i sygdomstilfælde måtte have oppebåret efter reglerne i §§ 25-32 (frivillige dagpenge), men ikke dagpenge i anledning af fødsel, jfr. §§ 30 og 54.“

32. § 53, stk. 1 udgår.

33. § 53, stk. 3, 1. punktum affattes således:

„Dagpengehjælpen kan ikke overstige $\frac{4}{5}$ af medlemmets daglige fortjeneste inden for den sidste uge før sygemeldingen og kan i forbindelse med anden pengehjælp eller løn, som medlemmet måtte oppebære under sygdom, ikke overstige $\frac{9}{10}$ af denne fortjeneste, jfr. dog forsorgslovens § 53 og revalideringslovens § 7“.

34. § 54, stk. 2, affattes således:

„De i nærværende afsnit fastsatte regler om hjælp i sygdomstilfælde finder tilsvarende anvendelse i barseltilfælde, jfr. dog § 52, stk. 6. For en medhjælper, der udtræder af arbejdsforholdet på grund af forestående fødsel, kræves den i § 50, stk. 2, 2. punktum,

indeholdte forudsætning om medlemsskab i en anerkendt arbejdsløshedskasse ikke opfyldt. Hjælpen udbetales med de i § 51, jfr. § 53, stk. 3, omhandlede beløb for 6 dage om ugen.“

35. § 55, stk. 1, 1. punktum, affattes således:

„Hvis anmodning om dagpenge indgives til sygekassen senest på den 9. sygedag, jfr. § 52, stk. 1, udbetales dagpenge fra og med den 7. sygedag, jfr. dog § 52, stk. 2, 3. punktum.“

36. I § 55, stk. 2, 1. punktum, ændres „socialministeren“ til „direktøren for sygekassevæsenet“.

37. I § 55, stk. 3, ændres „socialministeren“ til „direktøren for sygekassevæsenet“.

38. I § 57, stk. 2, ændres beløbene „1,5 øre“ og „3 øre“ til henholdsvis „2,5 øre“ og „5 øre“, jfr. dog denne lovs § 2, stk. 2 og 5.

39. Til § 65 føjes som nyt stykke:

„Stk. 6. Der gives de fortsættelsessygekasser, som opfylder betingelserne i stk. 3, samme fritagelser eller nedsættelser i sygehusbetalinger m. v. som dem, der gives de anerkendte sygekasser i henhold til § 38. Dagpenge efter lovens afsnit II ydes også

til lønarbejdere, der er nydende medlemmer af sådanne fortsættelsessygekasser“.

§ 2.

Stk. 1. Den i § 1, nr. 39, jfr. nr. 17-20, omhandlede fritagelse eller nedsættelse i sygehusbetalinger m. v. får virkning fra 1. januar 1963.

Stk. 2. De i § 1, nr. 7 og 30, fastsatte dagpengebeløb og de i § 1, nr. 38, fastsatte bidrag fra arbejdere og arbejdsgivere, samt bestemmelsen i § 1, nr. 31, om efterbetaling af dagpenge for ventetiden, for så vidt den af sygdommen forvoldte arbejdsudygtighed har en varighed af mere end 4 uger, får virkning fra 1. april 1965, jfr. dog stk. 3-5.

Stk. 3. For tiden fra 1. april 1964 til 31. marts 1965 ændres de i lov om den offentlige sygeforsikring § 27, stk. 1, nævnte beløb af 21 kr. og 8 kr. til henholdsvis 23 kr. og 9 kr.

Stk. 4. For tiden fra 1. april 1964 til 31. marts 1965 ændres de i lov om den offentlige sygeforsikring § 51 nævnte beløb af 21 kr., 16 kr. og 8 kr. til henholdsvis 23 kr., 18 kr. og 9 kr.

Stk. 5. For tiden fra 1. april 1964 til 31. marts 1965 ændres de i lov om den offentlige sygeforsikring § 57, stk. 2, nævnte beløb af 1,5 øre og 3 øre til henholdsvis 2 øre og 4 øre.

Bemærkninger til lovforslaget.

Lovforslaget går ud på en revision af sygeforsikringslovens regler om dagpenge, navnlig ved forhøjelse af dagpengebeløbene og bidragene fra arbejdere og arbejdsgivere, samt på ændringer af reglerne om fortsættelsessygekasserne. Herudover foreslås bl. a. nogle ændringer af redaktionel og administrativ art.

1. I sygeforsikringslovens § 57, stk. 2, forudsættes det, at arbejdernes og arbejdsgivernes bidrag til dagpengeordningen for lønarbejdere skal dække ca. $\frac{5}{6}$ af udgifterne til dagpenge og administration, medens resten af udgifterne afholdes af staten. Ifølge lovbestemmelsen er bidragene fastsat til henholdsvis 1,5 øre og 3 øre pr. arbejdstime.

Ifølge lovens § 58, stk. 1, påhviler det socialministeren hvert 3. år — første gang i folketingsåret

1962-63 — at undersøge, om der foreligger en væsentlig afvigelse fra nævnte fordelingsregel, og i så fald efter indhentet erklæring fra de faglige hovedorganisationer at fremsætte lovforslag til ændring af bidragets størrelse.

Ifølge lovens § 58, stk. 2, skal socialministeren endvidere samtidigt fremsætte forslag til ændring af de i § 51 fastsatte dagpengebeløb (21 kr. til forsørgere, 16 kr. til ikke-forsørgere, der er fyldt 18 år, og 8 kr. til ikke-forsørgere under 18 år), såfremt størrelsen af den gennemsnitlige timefortjeneste for faglærte og ufaglærte arbejdere efter de af det statistiske departement senest meddelte oplysninger afviger væsentligt fra gennemsnitslønnen ved lovens ikrafttræden den 1. april 1961.

Socialministeriet har herefter udbedt sig udtalel-

ser fra de nævnte organisationer, bl. a. under henvisning til, at udgifterne til sygedagpenge og administration for finansåret 1963-64 anslås til 90 mill. kr. og bidragene fra arbejdere og arbejdsgivere anslås til 60 mill. kr.

Landsorganisationen, De samvirkende Fagforbund, har i en skrivelse af oktober 1962 foreslået en forhøjelse af dagpengebeløbene, således at forsørgersatsen fastsættes til 29 kr., og har samtidig foreslået, at staten dækker ca. $\frac{1}{3}$ heraf, medens bidragene fra arbejdere og arbejdsgivere skal dække ca. $\frac{2}{3}$, og med henblik herpå fastsættes til henholdsvis 2,5 og 5 øre pr. time.

Dansk Arbejdsgiverforening har i en skrivelse af november 1962 foreslået, at såvel dagpengebeløb som bidrag fastsættes uændret.

De foran nævnte samlede udgifter og indtægtsbeløb, der anslås for 1963-64, nødvendiggør efter socialministeriets opfattelse en forhøjelse af bidragene fra arbejdere og arbejdsgivere, således at bidragene dækker de i loven forudsatte $\frac{5}{6}$ af udgifterne.

På tidspunktet for sygeforsikringslovens ikrafttræden, 1. april 1961, var det den gennemsnitlige timefortjeneste for april kvartal 1960, som var den senest meddelte. Den nu senest meddelte gennemsnitlige timefortjeneste, for april kvartal 1962, viser en stigning på 22,8 pct. i forhold til dette udgangspunkt, og denne stigning er så væsentlig, at den i henhold til § 58, stk. 2, begrundet en ændring af dagpengebeløbene.

Det foreslås herefter at forhøje dagpengebeløbene svarende til den procentvise stigning, d. v. s. fra 21 kr. for forsørgere, 16 kr. for ikke-forsørgere over 18 år og 8 kr. for ikke-forsørgere under 18 år til henholdsvis 26 kr., 20 kr., og 10 kr., og at forhøje bidragene for arbejdere og arbejdsgivere til henholdsvis 2,5 og 5 øre pr. arbejdstime, jfr. ændringsforslagene nr. 30 og 38.

Under hensyn til, at en sygdom af længere varighed har særlig stærk virkning på den syges økonomi, må det anses for rimeligt, at der i sådanne tilfælde efterbetales dagpenge for den foreskrevne karenstid på 1 uge, jfr. herved, at denne karenstid bl. a. er begrundet med, at dagpengeudbetaling undgås i de sygdomstilfælde, der er ganske korte.

Det foreslås derfor at lempe karenstidsreglen, således at efterbetaling for karenstiden efter begæring sker for lønarbejdere, der er syge i over 4 uger, jfr. ændringsforslag nr. 31. Denne lempelse anslås at forøge udgifterne til dagpenge med 7-8 pct.

Den samlede dagpengeudgift efter de nævnte ændringer anslås i forhold til de for finansåret 1963-64 påregnede beløb at ville blive ca. 118 mill.

kr. årlig. Bidragsindtægten anslås tilsvarende at ville blive ca. 100 mill. kr. årlig, hvorefter statens andel vil blive 18 mill. kr. årlig, svarende til ca. 15,3 pct. af udgifterne, jfr. herved forudsætningen i § 57 om, at bidragene fastsættes således, at de skønnes at dække $\frac{5}{6}$ af udgifterne.

Sammenligningsvis bemærkes herved, at statens udgift på forslaget til finanslov 1963-64 er anslået til 30 mill. kr., således at de foran nævnte beløb vil svare til en besparelse på ca. 12 mill. kr. årlig i forhold hertil.

Efter forslaget gennemføres de nævnte forhøjelser af dagpengebeløb og bidrag samt lempelsen af karenstidsreglen etapevis, således at der — samtidig med forskellige andre revisioner af dagpenge-reglerne — med det samme bl. a. gennemføres nogle tekniske ændringer af karenstidsbestemmelsen, og således at der fra 1. april 1964 gennemføres en forhøjelse af dagpengebeløbene til henholdsvis 23 kr., 18 kr. og 9 kr. og en forhøjelse af bidragene til henholdsvis 2 øre og 4 øre pr. arbejdstime, medens den øvrige forhøjelse af dagpenge og bidrag samt lempelsen af karenstidsreglen får virkning fra 1. april 1965, jfr. lovforslagets § 2, stk. 2-5. Ændringerne pr. 1. april 1964 anslås at ville medføre en dagpengeudgift på ca. 98 mill. kr. og en bidragsindtægt på ca. 80 mill. kr., hvorefter statens andel anslås til 18 mill. kr. årlig, d. v. s. ca. 18,4 pct. af udgifterne, alt i forhold til de for 1963-64 påregnede beløb.

Med hensyn til de ændringer, der gennemføres med det samme, henvises til bemærkningerne til ændringsforslag nr. 6, 8-13, 23-29 og 31-37. Det tilføjes i forbindelse med disse ændringer, at lovforslaget fastholder den hidtidige linje i lovens § 50, at arbejdsforholdene ved sygdomsindtræden er afgørende, så at dagpengeudbetaling fortsætter, selv om arbejdsforholdet ophæves derefter. Socialministeriet vil i konsekvens af dette synspunkt administrativt fastslå, at dagpenge fremtidig udbetales under en arbejdskonflikt, men kun til dem, der er blevet syge inden konflikten; en lovfæstelse heraf er unødvendig efter det i øvrigt gældende.

2. Det foreslås, at den ret, lovens § 38 tillægger sygekasserne til en særlig takstnedsættelse for alle deres medlemmer, også skal tilkomme de i § 65 omhandlede fortsættelsesygekasser, og at denne nedsættelse skal have virkning fra 1. januar 1963. Sygehusenes mindre indtægt som følge heraf kan ikke på det foreliggende grundlag angives, men kan løseligt anslås til højst 5 mill. kr., hvortil vil svare en merudgift til statens tilskud til sygehusvæsenet på ca. 3 mill. kr. årlig.

Det foreslås endvidere, at medlemmerne af disse

kasser ligesom sygekassernes medlemmer skal have adgang til udbetaling af lønarbejderdagpenge. Af administrative grunde skal denne udbetaling finde sted gennem sygekasserne.

Der henvises i øvrigt til bemærkningerne til ændringsforslag nr. 39.

3. Forslaget indeholder endvidere nogle redaktionelle ændringer og andre mindre ændringer på grundlag af de siden lovens ikrafttræden indhentede erfaringer, jfr. ændringsforslagene nr. 1-5, 14-16 og 21.

Herunder foreslås forskellige administrative for-
endringer.

Således foreslås det, at godkendelse af blanketter gives af direktøren for sygekassevæsenet og ikke som hidtil af socialministeren.

Endvidere foreslås det at ophæve adgangen til for socialministeren at indanke de af direktøren for sygekassevæsenet truffne afgørelser af tvistigheder om et enkelt medlems ret til frivillige dagpenge.

For sådanne tvistigheder er en ankeadgang til ét led af centraladministrationen tilstrækkelig til at hindre forskellig praktisering af reglerne hos forskellige lokale organer. En yderligere prøvelse vil kunne ske ved den indbringelse for domstolene, der som hidtil vil kunne finde sted.

Det bemærkes, at direktørens afgørelser af de tilsvarende spørgsmål for lønarbejderdagpenge allerede efter den gældende lov er endelige, jfr. lovens § 60, stk. 1.

Til de enkelte forslag.

Til § 1.

Til nr. 1.

Det har vist sig, at udlændinge i en del tilfælde fortsat har pligt til at være nydende medlemmer af sygeforsikringen i deres hjemland, selv om de er bosat her i landet i sygeforsikringslovens forstand og således efter denne lovs § 6 inden 1 år efter bosættelsen skal søge optagelse som nydende eller bidragydende medlem af den danske offentlige sygeforsikring.

Da en sådan dobbeltforsikring er ubegrundet, foreslås det at udvide den beføjelse, loven allerede nu giver socialministeren til at fastsætte særregler om fritagelse for pligten for diplomatisk personale m. v., således at beføjelsen også kommer til at omfatte personer, der under opholdet her i landet er nydende medlemmer af sygeforsikringen i et andet land.

Til nr. 2.

Ændringen vil medføre administrative fordele, jfr. afsnit 3 foran i de almindelige bemærkninger.

Blanketter efter § 8 anvendes også ved begæring om sikring af frivillige dagpenge, jfr. § 25, stk. 5.

Til nr. 3.

Ændringen er redaktionel. Den er en følge af, at reglen i § 194 i den tidligere forsorgslov om de tre grupper af kommuner er ophævet ved den nye lov nr. 169 af 31. maj 1961 om offentlig forsorg og ikke vil have virkning efter 1. april 1964, jfr. denne lovs § 131.

Til nr. 4.

Ligesom efter den tidligere lovgivning er der i sygeforsikringsloven kun hjemmel til at betale patienters direkte befordringsudgifter som fribefordring.

Efter at der ved sygeforsikringsloven blev åbnet adgang til fribefordring til forskellige særlige helbredelsesanstalter m. v. og herunder i visse tilfælde også uden afstands begrænsning til ambulans behandling eller undersøgelse på disse anstalter, har det i praksis vist sig, at enkelte patienter må afholde opholdsudgifter i forbindelse med sådan befordring. Det foreslås derfor at give hjemmel til at yde også andre nødvendige rejseudgifter end selve befordringen.

Med hjemmel i § 21, stk. 4, kan der administrativt fastsættes regler til forhindring af misbrug, og der vil således på lignende måde som efter reva-
lideringslovens § 3 kunne fastsættes bestemte regler f. eks. om rejsedieters størrelse og de nærmere betingelser for ydelsen af sådanne.

Til nr. 5.

Efter § 24, stk. 4, kan der højst ydes fribefordring for en afstand af 40 km ved befordring til og af speciallæge.

Da der ved sygeforsikringsloven indførtes fribefordring i forbindelse med speciallægehjælp, fandtes en sådan begrænsning påkrævet for at undgå, at det offentliges udgift hertil skulle blive direkte afhængig af overenskomstforholdene mellem sygekasser og læger samt af sygekassernes vedtægtsbestemmelser, jfr. sygeforsikringskommissionens betænkning s. 166-167. Der blev i den forbindelse lagt vægt på, at der i tilfælde af længere befordringer ville blive ydet nogen godtgørelse, nemlig for en afstand af i alt 2×40 km, d. v. s. for en ikke uvæsentlig del af udgifterne.

I praksis har afstands begrænsningen vist sig at være urimelig for medlemmer på fjernliggende øer, som f. eks. Bornholm, og den foreslåede regel tager sigte på en lempelse i sådanne tilfælde, hvor der kan være betydeligt misforhold mellem samtlige befordringslængde og 40 km-grænsen, og hvor

man på grund af forholdene ikke kan påregne en gradvis udvikling, som fjerner dette misforhold.

Til nr. 6.

Ændringen er redaktionel og skal tydeliggøre, at de pågældende personers adgang til at sikre sig frivillige dagpenge forudsætter, at de i fortsættelse af deres hidtidige beskæftigelse har arbejdsindtægter, som kan begrunde frivillige dagpenge efter $\frac{4}{5}$ -reglen i § 27, stk. 1, hvorimod den, som på dette tidspunkt er arbejdsudygtig, udelukkes.

Til nr. 7.

Efter § 27, stk. 2, skal maksimumsbeløbet for frivillige dagpenge reguleres på samme måde som forsørgerdagpengesatsen i § 51, jfr. forslaget til ændring af denne bestemmelse og de almindelige bemærkninger foran. Da sygekassernes vedtægter fastsætter de i øvrigt anvendte satser, kræves der ingen lovændring hertil, men da fastsættelsen af praktiske grunde sker til samme beløb som de andre i § 51 nævnte satser, bør også maksimum for husmoderdagpenge forhøjes ligesom 8 kr.-satsen i § 51.

Til nr. 8.

Ændringerne svarer til ændringerne i lovens § 52, jfr. bemærkningerne til nr. 31.

Til nr. 9.

Ændringen svarer til ændringen i § 53, jfr. bemærkningerne til nr. 32.

Til nr. 10.

Ændringen svarer til ændringen i § 53, jfr. bemærkningerne til nr. 33.

Til nr. 11.

Ændringen er en følge af ændringsforslag nr. 9.

Til nr. 12.

Ændringen er en følge af ændringsforslag nr. 8.

Til nr. 13.

Ændringen vil medføre administrative fordele, jfr. afsnit 3 foran i de almindelige bemærkninger.

Til nr. 14-16.

Ændringerne er redaktionelle og er en følge af gennemførelsen af den ny lov nr. 169 om offentlig forsorg af 31. maj 1961.

Til nr. 17.

Der henvises til de almindelige bemærkninger foran og til ændringsforslag nr. 39.

Til nr. 21.

Der henvises til afsnit 3 foran i de almindelige bemærkninger om, at ankeadgangen til socialministeren er unødvendig i sager om ret til frivillige dagpenge.

Formuleringen af det sagsområde, ændringen vedrører, svarer til formuleringen af § 60, stk. 1. I den forretningsorden for det ifølge denne bestemmelse oprettede dagpengeudvalg, der er udarbejdet med hjemmel i § 60 (jfr. socialministeriets cirkulære nr. 203 af 1. september 1963), er området nærmere defineret som „sager om rettigheder og forpligtelser . . . for så vidt de angår enkelttilfælde“, hvilket derfor vil finde tilsvarende anvendelse for frivillige dagpenge.

Til nr. 22.

Der henvises til de almindelige bemærkninger foran og til ændringsforslag nr. 39.

Til nr. 23.

For visse persongrupper gælder det vel, at de formelt er omfattet af de i § 49, stk. 3, 2), nævnte love, men der er alligevel ikke sikret dem løn i sygdomstilfælde. Dette er bl. a. tilfældet for visse grupper inden for funktionærområdet, der er antaget midlertidigt og på sådanne vilkår, at antagelsen uden videre betragtes som bortfaldet i sygdomstilfælde. Et noget lignende forhold gør sig gældende for de af sømandsloven omfattede ansatte partsfiskere. I praksis har man forstået § 49, stk. 3, 2), således, at den deri foreskrevne undtagelse fra dagpengereglerne for lønarbejdere, og dermed også fritagelsen for bidragspligt til dagpengefonden efter reglerne i lovens § 57, kun gælder, såfremt der i et vist omfang er sikret de pågældende løn under sygdom i henhold til særloven, medens det ikke er tilstrækkeligt, at de formelt omfattes af særloven. Dette foreslås præciseret i lovteksten, hvis reelle indhold således ikke ændres. Ændringen er i øvrigt redaktionel.

Til nr. 24.

Efter forhistorien sigter § 49, stk. 3, 3), dels på ledende personale, som har en sygelønsordning, der ikke er ringere end funktionærlovens, og dels på arbejdsgrupper med særlig overenskomstsmæssig adgang til sygeløn, jfr. sygeforsikringskommissionens betænkning side 212, således at disse to grupper skulle undtages fra sygeforsikringslovens dagpenge-regler.

Siden sygeforsikringslovens ikrafttræden har direktoratet for sygekassevæsenet og socialministeriet i et betydeligt antal tilfælde taget stilling til, om private sygelønsordninger kunne anses for til-

strækkelige til, at de ansatte undtages fra lovens ordning. På baggrund af denne praksis foreslås på den ene side, at loven udtrykkeligt nævner, hvilke klare tilfælde der uden videre falder uden for lovens ordning, og på den anden side, at der indføres et krav om, at der må indhentes en udtrykkelig godkendelse af den private ordning i andre, d. v. s. i de mere tvivlsomme tilfælde, men altså kun i disse.

Når den ansatte har ret til fuld løn under sygdom uden nogen karenstid, må det anses for tilstrækkeligt, såfremt løn under sygdom er sikret ham i en noget kortere periode, end loven ville sikre ham dagpenge. I overensstemmelse med den praksis, der hidtil er fulgt, foreslås derfor fastsat, at det er tilstrækkeligt, hvis fuld sygeløn er sikret i mindst 3 måneder. Dette tidsrum svarer til den mindste sikring, som i almindelighed gælder for funktionærer, som ifølge funktionærloven efter $\frac{1}{2}$ års ansættelse har krav på et opsigelsesvarsel fra arbejdsgiverens side på mindst 3 måneder. Sådanne ordninger, der ofte anvendes for personer med funktionærlignende status, bør uden videre træde i stedet for lovens ordning.

For andre private ordninger, der indeholder bestemmelse om løn eller dagpenge under sygdom, må det derimod anses for påkrævet, at der kan foretages en bedømmelse af, om ordningen opfylder lovens krav. Det foreslås derfor, at det udtrykkeligt foreskrives, at sådanne ordninger skal forelægges direktøren for sygekassévæsenet til godkendelse. Ved afgørelsen vil efter omstændighederne kunne tages fornødent hensyn til andre forhold til sikring af de pågældendes rettigheder end f. eks. dagpengesatserne alene, jfr. at formuleringen ligesom hidtil kræver, at ordningen „som helhed ikke stiller ... ringere“.

Af bevismæssige grunde foreslås det endvidere, at overenskomsten eller aftalen skal foreligge skriftlig, hvilket man allerede i hidtidig praksis har søgt at gennemføre.

Til nr. 25.

Forslaget imødekommer et ønske, der fra flere sider er rejst om, at enkepensionister får adgang til lønarbejderdagpenge i lighed med, hvad der gælder for invalidepensionister. Der kan herved henvises til, at en kvinde, der er blevet enke efter det fyldte 45. år, uden videre har ret til pension, såfremt hun forsørger 2 eller flere børn og ellers har ret til pension fra det fyldte 55. år. Der er således ofte tale om yngre personer, der i betydeligt omfang deltager i det almindelige erhvervsliv — i mange tilfælde for af hensyn til børnenes forsørgelse og uddannelse at supplere enkepensionen. Når enkepensionisten (i reglen ved det 62. år) overgår til at

være folkepensionist, vil retten til lønarbejderdagpenge ophøre ligesom for andre, der oppebærer indtægtsbestemt folkepension.

Det bemærkes i denne forbindelse, at § 49, stk. 3, nr. 5, ikke er nævnt i § 57, stk. 2, blandt de regler, der fritager lønarbejdere for bidragspligten i § 57. Hidtil er dette bidrag derfor afkrævet de pensionister, som omfattes af § 49, stk. 3, nr. 5. Det er ikke praktisk muligt at gennemføre en automatisk bidragsfritagelse, da man ikke bør pålægge arbejdsgiverne en forpligtelse til at have kendskab til de ansattes pensionsforhold, og en lovmæssig fritagelse ville derfor medføre en række tilbagebetalingssituationer. Da det imidlertid er urimeligt at afkræve de pågældende et bidrag til en ydelse, de ikke er berettiget til at oppebære, vil socialministeriet ændre de administrative forskrifter således, at arbejdsgiveren ikke skal afkræve arbejderbidrag og heller ikke selv skal betale bidrag, når pågældende dokumenterer, at han er afskåret fra dagpengeret efter § 49, stk. 3, nr. 5. Dette kan gennemføres administrativt, da § 57 alene fastslår, at der i de tilfælde, som omfatter § 49, stk. 3, nr. 1-4, er en ubetinget ret til i kraft af ansættelsesforholdet at være fritaget for bidrag, men ikke i sin form afskærer fra at indfortolke den nævnte yderligere fritagelsesmulighed.

Til nr. 26.

Det har i praksis vist sig, at det i en række tilfælde er uheldigt, at retten til dagpenge for en arbejdsløs ubetinget er afhængig af, at pågældende har ret til understøttelse fra en arbejdsløshedskasse. Betingelsen om understøttelsesret tilsigter i princippet at lade dagpengene være erstatning for et ved sygdommen forårsaget tab af arbejdsløshedsunderstøttelse fra en anerkendt arbejdsløshedskasse, jfr. § 49, stk. 1, men den har dog som sit praktiske hovedformål særlig at betinge retten til dagpenge af konstateringen af et vist tilhørsforhold til arbejdsmarkedet. Under hensyn hertil foreslås det, at betingelsen ophæves for de tilfælde, hvor understøttelsesretten alene mangler på grund af forskellige særligt for arbejdsløshedslovgivningen gældende regler. Forslaget giver derimod ikke ret til dagpenge for arbejdsløse i de tidsrum, hvor der f. eks. som straffeforanstaltning er idømt dem karantæne, eller arbejdsløse, som f. eks. har mistet understøttelsesret på grund af uberettiget vægring imod at overtage anvist arbejde.

Til nr. 27.

Ændringen, der er redaktionel, er begrundet med samspillet med § 49, stk. 3, nr. 4.

F. t. l. om ændr. i l. om den offentlige sygeforsikring.

Til nr. 28.

Uanset at der ikke er særligt behov for at dispensere fra beskæftigelseskravet for faglige områder med hyppige kortvarige arbejdsperioder, efter at socialministeriet i bekendtgørelse af 22. februar 1962 i medfør af lovens § 49, stk. 3, 4), har fastsat nærmere regler bl. a. om dagpenget under kortvarige eller tilfældige arbejdsforhold m. v., har man dog for et særligt arbejdsområde, musikerfaget, fundet det rimeligt at meddele dispensation fra beskæftigelseskravet, idet dette her må anses for opfyldt ved en beskæftigelse på 20 timer i løbet af de sidste 4 uger inden sygdommens indtræden (jfr. at det også i henseende til arbejdsløshedslovgivningen anerkendes, at en fuld arbejdsdag i dette fag udgør færre timer end en normal arbejdsdag). Som konsekvens heraf bør der indføres hjemmel til i sådanne tilfælde at fastsætte et tilsvarende højere bidrag til dagpengefonden, hvilket i det enkelte tilfælde må afgøres af socialministeren i forbindelse med, at dispensation gives.

Til nr. 29.

Ændringen tager sigte på de specielle tilfælde, hvor pågældende udtræder af arbejdsforholdet inden 6 dage efter sygdommens indtræden, idet han ikke i et sådant tilfælde bør stilles bedre end de lønarbejdere, som i øvrigt omfattes af lovens bestemmelser.

Til nr. 30.

Der henvises til de almindelige bemærkninger foran.

Til nr. 31.

Udover den lempelse af karenstidsreglen, der er omtalt under de almindelige bemærkninger, går forslaget ud på følgende:

Det er ikke rimeligt at foreskrive en karenstid for et medlem, der er arbejdsløs, når han sygemeldes, idet han i reglen blot vil fortsætte med udbetaling af en understøttelse i lighed med den, han hidtil har fået fra arbejdsløsheds-kassen. I overensstemmelse med det, der allerede i vid udstrækning er praktiseret af sygekasserne, foreslås derfor udtrykkelig hjemmel til, at karenstiden kan bortfalde i disse tilfælde. Da arbejdsløsheds-understøttelsen i praksis ikke altid vil forudsætte samme karenstid som sygedagpengenes, og da de reelle forhold under sygdom er de samme for arbejdsløse, der ikke modtager arbejdsløshedsunderstøttelse, foreslås reglen affattet som en regel om, at karenstiden afkortes med de umiddelbart før sygdommens udbrud afkontrollerede ledige dage. Sygedagpenge kan således aldrig udbetales, før pågældende har været ledig og/eller sygemeldt

57 Fremsatte lovforslag (undt. finans- og tillægsbev.lovforslag).

mindst så længe som svarende til karenstiden i sygeforsikringsloven; men har han været ledig så længe, udbetales sygedagpengene straks fra sygemeldingen.

I stk. 3 foreslås indført udtrykkelig hjemmel for en allerede i socialministeriets praksis fastslået fortolkning af den hidtidige bestemmelse, og i stk. 4 foreslås en ny beregningsregel, da den tidligere regel om 468 dage i „3 på hinanden følgende regnskabsår“ ville komme til at virke tilfældigt og kun i ganske få og specielle situationer.

Til nr. 32.

Bestemmelsen om fradrag i dagpengehjælp under hospitalsophold for ikke-forsørgere har i praksis ofte vist sig at være urimelig, da også en ikke-forsørger kan have udgifter under hospitalsopholdet. Da dagpengene højst må udgøre $\frac{4}{5}$ af sædvanlig indtægt, er der i øvrigt ingen betænkelighed knyttet til at ophæve bestemmelsen, hvilket foreslås.

Til nr. 33.

Der har i praksis vist sig behov for at supplere dagpenge med løn under sygdom eller anden pengehjælp udover $\frac{4}{5}$ -grænsen. I socialministeriets praksis har man antaget, at dette kunne ske i forbindelse med hjælp til tuberkulose efter forsorgslovens § 53 og underholdshjælp efter revalideringslovens § 7, når der kan ydes en samlet hjælp indtil størrelsen af sædvanlig arbejdsindtægt efter de trangsbedømmelsesregler, som gælder for disse hjælpearter; dette foreslås udtrykkeligt angivet i lovtæksten.

Tillige foreslås $\frac{4}{5}$ -grænsen forhøjet til $\frac{9}{10}$, når der i øvrigt foretages en supplerings af hjælpen (med løn eller anden pengehjælp, der tager sigte på at erstatte indtægtstab under sygdom), sammenlign herved den hidtidige regel i folkeforsikringslovens § 18, stk. 8, hvorefter dagpenge i forbindelse med anden indtægt kunne svare til pågældendes sædvanlige indtægt og ikke begrænsedes til $\frac{4}{5}$ efter samme lovs § 18, stk. 1, nr. 3.

Til nr. 34.

Forslaget er redaktionelt og er en følge af ændringsforslagene nr. 31 og 32, samt en følge af den i medhjælperloven, lov nr. 156 af 31. maj 1961, i § 36, 2. punktum, indføjede bestemmelse.

Til nr. 35.

Ændringen er en følge af ændringsforslag nr. 31 (§ 52). Begrebet „sygedag“ henviser som hidtil til de 6 ugentlige dage, for hvilke dagpenge udbetales efter § 52, stk. 1. Ved henvisningen til § 52, stk. 2, 3. pkt., tages hensyn til forholdene for de arbejdsløse, der helt eller delvis er fri for karenstid.

Til nr. 36-37.

Ændringen vil medføre administrative fordele, jfr. afsnit 3 foran i de almindelige bemærkninger.

Til nr. 38.

Der henvises til de almindelige bemærkninger foran.

Til nr. 39.

Forslaget tager sigte på de i de almindelige bemærkningers afsnit 2 omtalte ændringer af fortsættelsessygekassernes forhold, jfr. tillige de redaktionelle ændringsforslag nr. 17-20 (til § 38) og 22 (til § 49, stk. 1).

En ordning af overførelserne fra fortsættelses-

sygekasser til sygekasser af de medlemmer, hvis indtægt ikke længere er over indtægtsgrænsen, er med hjemmel i § 65, stk. 3, nr. 1, gennemført administrativt ved socialministeriets cirkulære af 7. december 1962 på grundlag af en aftale mellem sygekasserne og fortsættelsessygekasserne.

Til § 2.

Der henvises til de almindelige bemærkninger. Det tilføjes, at den del af lovforslaget, der ikke er nævnt i § 2, vil træde i kraft efter lovgivningens almindelige regler, d. v. s. ugedagen efter offentliggørelsen i Lovtidende.